

SIGMUND FREUD

Přednášky k úvodu do psychoanalýzy *„hlavní teze“*

➤ VIII. Sny dětí

➤ X. Symboly ve snu

➤ IX. Snová cenzura

➤ XI. Snová práce

10 zajímavostí o snech ➤

Ukázky výkladu snů ➤

VIII. Sny dětí – základní teze

Charakteristika dětského snu :

- krátký, jasný, souvislý, snadno srozumitelný, jednoznačný, většinou nedeformovaný (zjevný a latentní sen se slučují)
- je reakcí duševního života během spánku na zážitek z předchozího dne, který za sebou nechal lítost, touhu, nevyplněné přání ...
- > sen je přímým splněním přání
- role vnějších a vnitřních tělesných podráždění jakožto rušitelů spánku je malá

Fce snu: je ochráncem spánku

Hlavní znaky: - **přání** je vyvolavatelem snu a splnění tohoto přání jeho **obsahem**

- nevyjadřuje pouze myšlenku, ale znázorňuje splnění přání formou halucinačního prožitku

(**Chtěl bych jezdit po jezeře. Jezdím po jezeře.**)

VIII. Sny dětí – zhodnocení

Funkce snu jakožto ochránce spánku, jeho vznik ze dvou střetajících se tendencí, z nichž jedna, touha spát, zůstává konstantní, druhá pak usiluje o ukojení nějakého psychického podnětu.

-> tj. důkaz, že sen je psychický úkon nadaný smyslem

-> hlavní znaky: splnění přání a halucinační prožitek

Sny s naléhavými tělesnými potřebami

(např. hladem, žízní, potřebou sexuální)

U ostatních snů se nám staví do cesty „Snová deformace“.

(tyto sny musíme nejprve podrobit výkladu (přeložit) -> zničit deformaci

-> zjevný obsah nahradit latentním)

IX. Snová deformace - cenzura

Snová cenzura a její uplatňování:

úplná – mezery ve snu

narážky, náznaky – původní podobu oslabuje

Které tendence cenzuru provádí a proti kterým je zaměřena ?

Tendence provádějící cenzuru jsou ty, ke kterým se osoba snícího hlásí i při bdělém usuzování, s nimiž se cítí zajedno.

Odmítneme-li správně provedený výklad vlastního snu, činíme to, co ze stejných důvodů vedlo k cenzuře a způsobilo to, že potřebujeme sen vyložit.

Cenzura *je namířena* obecně proti všemu pohoršlivému v oblasti etické, estetické, sociální ...

Je tím větší, čím je horší přání, které musí být cenzurováno, ale na druhé straně také, čím přísnější jsou toho času nároky cenzury.

IX. Snová deformace - cenzura

Velmi často musí cenzura maskovat zbytnělé Ego, které se ve spánku zbavilo svých pout, které mu nasadila výchova a společnost. Ve snech se proto plní i incestní přání, tedy ta, která za bdělého stavu podléhají nejprísnějšímu tabu.

X. Symboly ve snu

kostel, konev, skříň, lampa, místnost, pistole, deštník, škeble, stroj, krajina, vodovod, hlemýžď, dýka, krabice, loď, stožár, hůl, kapsa, dveře, had

Oblast sexuality má bohatou symboliku:

Ženské pohlavní orgány: (deštníky, tyče, hole, stožáry, zbraně, špičaté předměty, dýky, pistole, pušky, vodovod, kropicí konev, lampa, tužky, balóny, letadla, stroje, had)

Mužské pohlavní orgány: (šachty, krabice, nádoby, kapsy, lodě, skříně, kamna, místnost, dveře, hlemýžď, škeble, ústa, kostel, kaple, krajina)

X. Symboly ve snu

U *symbolu místnosti* také záleží na tom, jestli jsou okna otevřená nebo zavřená, symbol klíče, který místnost odemyká je jasný.

Symbolika je po snové cenzuře druhým činitelem snové deformace.

XI. Snová práce

Proces, kterým prochází latentní snový materiál při tvorbě zjevného snového obsahu.

Prvním úkonem snové práce je **zhuštění**. Tedy, že zjevný sen je mnohem stručnější než jeho výklad.

Taková zhuštěnina se pak může projevit ve snu jako osoba A, která je oblečena jako osoba B, dělá to, co je typické pro osobu C a ve snu navíc víme, že je to osoba D. výchozím bodem je to, že všechny tyto osoby, které se na zhuštěnině podílely, musejí mít v reálu něco společného. To něco je tím, co se latentní sen snaží zdůraznit.

Druhým úkonem snové práce je **přesun**. Působí tak, že těžiště snu převede jinam, proto sen může působit cizí .

Třetí úkon snové práce spočívá v **převedení myšlenek v obrazy**.

To není vůbec nic snadného, zvláště u abstraktních pojmů. Proto se často události v životě klienta typu např.: životního zlomu manifestují ve snu jako zlomení něčeho konkrétního, třeba nohy. Mimoto se ve snu objevuje ještě prvek převrácení (zajíc střílí po myslivci).

